

VRAGEN AAN
Erwin Hoogland

Dierenarts Erwin Hoogland verwacht veel van de techniek, want die gaat volgens hem op termijn een belangrijke bijdrage leveren aan preventieve diergezondheidszorg. Foto Jan Willem van Vliet

'Koegedrag toont gezondheid'

JANET BEEKMAN

Dierenarts Hoogland weet door deelname aan het Raak-mkb project Cattle Care zeker dat koeien gedragsverandering laten zien voordat ze ziek worden. "Deze gedragingen zijn vastgelegd op beeld en hebben voorspellende waarde. Ze zijn bruikbaar om koeien gezond te houden", zegt Hoogland.

Wat is het doel van Cattle Care?

"Met Cattle Care wilden we een gedragsmonitor voor koeien ontwikkelen, die waarschuwt voordat koeien zichtbaar ziek worden. Voorafgaand aan het optreden van ziekten en daling van de melkproductie verandert het gedrag. Als je die veranderingen kunt oppikken en koppelen aan veranderingen in weersomstandigheden, stalklimaat of rantsoen kunnen veehouders tijdig hun management zo aanpassen dat ze ziekte voorkomen."

Hoe zijn jullie te werk gegaan?

"Omdat het niet praktisch is om in de stal naar koegedrag te kijken, is onderzocht of we met bewakingscamera's gedragsveranderingen konden signaleren

Met het vastleggen en analyseren van koegedrag en veranderingen hierin kunnen veehouders op termijn koppels koeien gezond houden. Dat stelt Erwin Hoogland, dierenarts van Van Stad tot Wad Dierenartsen.

voordat ziektebehandeling nodig is. Daartoe zijn opnamen gemaakt van 100 koeien van Gerrit Havinga in Thesinge, die zijn vertaald naar meldingen van afwijkend gedrag. Kenniscentrum Computer Vision van Noordelijke Hogeschool Leeuwarden (NHL) nam het initiatief voor het project. Bij de ontwikkeling van software en de interpretatie van beelden naar bruikbare, automatische meldingen van afwijkend gedrag waren Dynamicsystems Intelligence (DySI), NHL en Van Hall Larenstein betrokken."

Wat zijn de resultaten van de gedragsmonitor voor melkkoeien?

"Via computergestuurde beeldherkenning konden we gedrag en

gezondheid van vee met terugwerkende kracht analyseren. Als een koe was behandeld voor mastitis of klauwproblemen, zagen we achteraf aan de beelden dat er veranderingen in het gedrag van die koe waren in de periode voor die melding. Helaas kunnen we op basis van gedragsveranderingen ziekte nog niet betrouwbaar voorspellen, omdat de beelden nog niet goed genoeg waren om dieren lang genoeg te volgen. Met name de kwaliteit van de nachtopnamen viel tegen. Door te veel valse meldingen, is het voor veehouders nu nog geen betrouwbaar managementtool."

Wat is nodig voor een werkbaar managementtool op basis van gedrag?

"De beeldkwaliteit moet omhoog. Er zijn betere camera's nodig, maar die moeten wel betaalbaar blijven voor de veehouder. Warmtecamera's kunnen zorgen voor betere nachtopnamen."

Wat is de verwachting voor de toekomst?

"Ik verwacht er veel van, want de techniek ontwikkelt door. Dat gaat op termijn een belangrijke bijdrage leveren aan preventieve diergezondheidszorg."

Nutricia daagt verzekeraars om vergoeding

Amsterdam – Voedingsbedrijf Nutricia schakelt de rechter in om de vergoeding die zorgverzekeraars voor medische drinkvoeding betalen niet te laten dalen. Vorige week daagde het bedrijf om die reden zorgverzekeraar VGZ.

VGZ, met 4,2 miljoen verzekeren, wil de vergoedingen voor medische drinkvoeding – vooral gebaseerd op zuivel en melkeiwitten – volgend jaar beperken. Dit past in een trend. Steeds meer verzekeraars draaien de vergoedingen voor deze producten terug. Voor Nutricia kan dat hard aankomen.

Het is niet bekend hoeveel geld jaarlijks omgaat in medische voeding. Volgens hoogleraar Martijn Katan, die zich baseert op de databank van het college van zorgverzekeraars, kwamen de uitgaven voor deze producten in 2010 voor alleen het gebruik buiten zieken- en bejaardenhuizen uit op ruim 46 miljoen euro. Sindsdien zijn de kosten verder gestegen. Dit komt mede omdat de verzekeraars in 2009 de vergoedingen voor deze producten hebben verruimd.

De laatste tijd wordt juist steeds meer gesneden in deze vergoedingen. De kritiek is dat de producten geen voeding en geen medicijn zijn. Het medische effect is niet altijd bewezen. Wel helpen deze producten om ondervoede mensen te laten aansterken, bijvoorbeeld bij een ernstige ziekte.

Voor de zuivelindustrie is medische voeding een product met grote toegevoegde waarde, dat dus veel geld oplevert. Een korting op de vergoedingen kan zuivelbedrijven dus flink treffen. Op 15 oktober doet de rechtbank in Arnhem uitspraak in het kort geding van Nutricia tegen VGZ.

Vergoedingen voor medische drinkvoeding worden beperkt. Foto RB

Chinees overnamebod op Synlait Farms

Shanghai – De Shanghai Pengxin Group heeft een bod uitgebracht op melkveebedrijf Synlait Farms. Dat melden Nieuw-Zeelandse media. Het gaat om een bod van bijna 54 miljoen euro. Synlait is goed voor een deel van de melkaanvoer van Synlait Milk, een onderneming waarvan FrieslandCampina recent 7,5 procent van de aandelen heeft verworven. In 2010 werden Synlait Milk en Synlait Farms gescheiden in aparte ondernemingen.

Weidemelk Campina aan boord bij KLM

Amstelveen – FrieslandCampina levert sinds 1 oktober weidemelk voor reizigers van KLM. Dat meldt de luchtvaartonderneming in haar personeelsblad de Wolkenrider. Voorheen schonk KLM biologische melk afkomstig uit Denemarken. Het nieuws volgt op de voordracht eerder dit jaar van Cees 't Hart als commissaris bij de KLM. Deze benoeming wordt in april voorgelegd op de aandeelhoudersvergadering.

Opvolger Oosterveld 25 november bekend

Hoogeveen – De opvolger van Janes Oosterveld maakt op 25 november zijn opwachting bij DOC Kaas. Dit meldt coöperatievoorzitter Arjan Schimmel. Op genoemde datum heeft de coöperatie een ledenraadsbijeenkomst. Schimmel wil niet bevestigen dat er nu al een keuze is gemaakt, maar stelt dat de nieuwe man even tijd nodig heeft om zijn huidige werkgever in kennis te stellen en de arbeidsrelatie daar af te ronden.

Farmel contracteert Walhorn-boeren

Emmeloord – Zuivelhandelaar Farmel heeft in Noord-Brabant een aantal leden van het Belgische Walhorn aangetrokken. Dit bevestigt het bedrijf. De bewering als zou Farmel de melk van deze boeren doorverkopen aan A-ware doet het af als onzin. "Niet aan de orde", zegt directeur Jan-Henry van der Linde. Walhorn haalt melk op bij zo'n 70 Nederlandse boeren met 40 miljoen kilo melk.

Uitspoeling nitraat onder mais hoger dan onder gras

Wageningen – Het nitraatgehalte van grondwater onder permanent maisland is hoger dan het nitraatgehalte van grondwater onder grasland. Dit blijkt uit gegevens van het Landelijke Meetnet effecten Mestbeleid (LMM).

Op derogatiebedrijven wordt de norm van 50 milligram per liter niet overschreden, maar door de verschillen in kaart te brengen is het ook eenvoudiger om uitspoeling onder permanent maisland (meer dan drie jaar achtereenvolgende jaren) te beteugelen.

Op zandgrond geldt voor de LMM-bedrijven dat het nitraatgehalte van het grondwater onder maisland tussen 2000 en 2005 rond 100 milligram per liter lag, terwijl de laatste vijf meetjaren (2007-2011) het nitraatgehalte daalde tot circa 75 milligram per liter. En dan is er al veel bereikt. Ter vergelijking: begin jaren 90 van de

Sinds de jaren 90 is het nitraatgehalte onder mais flink gedaald. Foto RB

vorige eeuw was de concentratie nitraat in het grondwater nog ruwweg 275 milligram per liter.

De hogere uitspoeling ten opzichte van gras wordt verklaard uit diverse factoren, zoals een verschillend bemestingsniveau, gemiddeld iets drogere grond met een diepere grondwaterstand, tijdelijk onbedekte bodem en een geringere nitraatafbreek via nitrificatie dan op grasland.

Najaarskuilen van prima kwaliteit met vlot eiwit

Wageningen – De najaarskuilen van 2013 zijn van goede kwaliteit. Bij gemiddeld 51 procent drogestof komt de voedereenheid melk (VEM) uit op gemiddeld 877 per kilo drogestof. Dat is voor najaarskuilen vrij hoog. Ook het ruw eiwitgehalte van 176 gram per kilo drogestof is hoog. De gehaalde waarden zijn de laatste vijf jaar niet meer voorgekomen. Dat meldt BLGG AgroXpertus op basis van de verzamelde analyses van de eerste najaarskuilen.

BLGG AgroXpertus betitelt de kwaliteit van de najaarskuilen van dit jaar dan ook als uitstekend geschikt voor melkgevend koeien. Vooral het hoge gehalte ruw eiwit kan een welkome aanvulling zijn in de rantsoenen.

De hoge waarden kunnen worden verklaard uit het relatief zonnige najaar in combinatie met veel droogte in de zomer, met

name op zandgronden. Tijdens de droogte in de zomer zijn veel nutriënten onbenut in de bodem bewaard gebleven. De aanwezigheid van voldoende vocht in het najaar maakte deze onbenutte voedingsstoffen alsnog beschikbaar voor het gras. Dit ruime aanbod zorgde voor een snelle groei van het gras en de goede kwaliteit ervan.

Tijdens de laatste weken van oktober is er ook nog gras ingekuuld. De cijfers van deze kuilen zijn nog niet in de genoemde gemiddelden verwerkt. De gemiddelden zijn dan ook voornamelijk gebaseerd op de kuilen die gemaakt zijn tussen 1 augustus en begin oktober.

Op basis van de analyses van vers gras in de laatste weken van oktober spreekt BLGG AgroXpertus wel het vermoeden uit dat ook het gras dat recent geoogst en ingekuuld is, van goede kwaliteit is.

Voorschot Bel Leerdammer met 40 cent omhoog

Schoonrewoerd – Kaasproducent Bel Leerdammer verhoogt de voorschotprijs voor oktober met 40 cent naar €42,83 per 100 kilo. De gemiddelde prijs tot en met oktober komt zo op €37,38 per 100 kilo. Deze prijs geldt bij een jaarleverantie van 700.000 kilo en na aftrek van 5 cent per 100 kilo aan heffing voor het Productschap Zuivel. Boeren met een jaarleverantie van 1,1 miljoen kilo ontvangen €43,09 per 100 kilo.

Het hogere voorschot is terug te voeren op een verhoging van de vetprijs met 5 cent naar €3,70 per kilo en van de eiwitprijs naar €7,15 per kilo. Na de jongste verhoging betaalt Leerdammer over oktober meer dan DOC Kaas en DeltaMilk, maar minder dan Cono en FrieslandCampina. Qua rangorde tot en met oktober komt Bel op de zesde plaats.